

Metoodiline raamistik

Tegevuspõhise riigieelarve ja selle täitmise koostamisel kasutatav kuluarvestus toetub ühtsele metoodilisele raamistikule, millest riigiasutused lähtuvad asutuse kuluarvestuse põhimõtete väljatöötamisel ja kulumudeli koostamisel.

Kulumudel on kogum riigiasutuse kuluarvestuse põhimõtetest, mille alusel toimub asutuse otseste ja kaudsete kulude jaotamine asutuse teenuste tegevustele, teenustele ja teistele väljunditele.

Mudelit kasutatakse nii eelarvestamisel kui eelarve täitmisel. Kulumudel seega kirjeldab, kuidas sisendeid kasutades väljundeid luuakse. Kulumudel sisaldab lisaks kuludele ka tulusid, investeeringuid ja finantseerimistingimusi.

Kulumudeli sisendiks on eelarve ja eelarve täitmise finantsandmed majandusliku sisu lõikes, mis jaotatakse käituri alusel riigiasutuse poolt osutatavate avalike teenuste (põhiteenus) vahel. Teenus on tegevuse või tegevuste tulem, mis loob väärtust kasusaajale või kasutajale. Teenuseid osutatakse riigi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks ja õigusaktide täitmiseks.

Kuluarvestus peab leidma vastuseid juhtide küsimustele. Näiteks:

- Mis teenuseid organisatsioon osutab?
- Kui palju neid teenuseid osutatakse?
- Kellele neid teenuseid osutatakse?
- Miks neid teenuseid osutatakse?
- Mis on osutatava teenuse koostisosad?
- Mis teenus maksab?
- Kas teenuse osutamiseks on olemas piisaval hulgal ressursse?
- Millest veel sõltub teenuse osutamine?
- Kes teenust juhib?
- Kas teenus võimaldab täita asutuse eesmärgi?
- Kas teenust saab osutada tõhusamalt?
- Kas teenuse tulemusi mõõdetakse?

Moodulid	Periood									
	Stsenaarium									
	Sisestatavad summad		Arvutatavad summad							
	Välised	Sise-mised	Res3	Res2	Res1	Tugi-teenuse tegevus	Tugi-teenus	Põhi-teenuse tegevus	Põhi-teenus	Klient
	Moodul 1	Moodul 2	Moodul 3	Moodul 4	Moodul 5	Moodul 6	Moodul 7	Moodul 8	Moodul 9	Moodul 10
Arvestusobjektid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ASUTUS - organisatsioon										
RESS - ressurss										
ORG - kulutuksus										
LIIK - eelarve liik										
KONTO - eelarvekonto										
EAP										
OBJEKT - eelarve objekt										
WBS - projekt										
GRANT - valistoetus										
COFOG - tegevusala										
TP - tehingupartner										
TTEG - tugiteenuse tegevus										
TTEEN - tugiteenus										
PTEG - põhiteenuse tegevus										
PTEEN - põhiteenus										
KLIENT										
OMANIK										

Kulumudel koosneb moodulitest, dimensioonidest ja selle liikmetest, dimensioonide liikmete kombinatsioonidest, käituritest, stsenaariumidest ja perioodidest. Kulumudel peaks sisaldama ainult ja ainult neid andmeid, mida konkreetne asutus arvestuse pidamiseks vajab. Joonis 9 on esitatud tegevuspõhise riigieelarve koostamisel kasutatava kulumudeli struktuur, milles halli värviga on tähistatud kohustuslikud arvestusobjektid, mida nimetatakse ka kulumudeli dimensioonideks.

Joonis 9. Tegevuspõhise riigieelarve koostamisel kasutatav kulumudeli struktuur

Lisaks vaata videokoolitust Digiriigi Akadeemias **Kursus: Kuluarvestuse infosüsteemi (KAIS) koolitus, Teema: 3 Kuluarvestuse meetodika ja jagamisreeglite koostamine | Digiriigi Akadeemia õppeplattvorm**

Kontakt: ailli.armvaart@fin.ee

Viimati uuendatud 24.01.2025